

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KOZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.

A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2:50 kor

Egyes szám ára 14 fill.

A nagyváradai iparkamara.

Az önálló vámterület hiveinek a száma az ország minden részében rohamosan szaporodik. Az emberek kezdenek józanul gondolkozni. A frázisok egy idő óta csodálatosan kezdenek eltűnni a magyar közéletből s helyükbe lép a józan, gyakorlatias felfogás. Sokszor szinte csodálkozva nézünk körül, hogy Magyarországnak hívják-e azt a földdarabot, hol a látottak, a hallottak megtörténtek.

Ki hitte volna ezelőtt csak egy pár évvel is, hogy Budapest magára meri vonni a király neheztelését egy olyan egyhangu határozattal, mely az önálló vámterület megvalósítását javasolja a magyar parlamentnek? Hát azt ki remélte, hogy egy ilyen természetű indítványt egyhangulag elfogadnak? Nos, ezek a hihetetlen dolgok megtörténtek. A főváros, ez a zagyva keverék, nyelvben ki nem alakult, felfogásában kozmopolita Babilon is megérezte az idők intését. Példát mutatott a vidéknek. Igen, most érzi, hogy csak úgy fejlődhetik és úgy foglathatja el a térképen méltó helyét, ha egy nagy és erős iparos országnak a központja lehet.

A fővárosi határozatot jóval megelőzte a marosvásárhelyi iparkamara határozata. Ezt a derék székelly kamarát illeti a dicsőség, hogy elsőnek tört lándzsát az önálló vámterület mellett és első volt, mely a magyar áruk védjeggyel való ellátását kívánta. Csodálatos, hogy akadt iparkamara, mely a védjegy nagy nemzetgazdasági fontosságát be nem látva, a vásárhelyi köriratot egyszerűen ad acta tette. No de a mi késik, nem mulik s reméljük, hogy az iparkamrák nagy része fogja követni a vásárhelyieket, máskülönben azt a gyanut keltenék fel az iparosok között, hogy csak a kereskedők érdekeit akarják szolgálni, az iparosok életérdekeit pedig semmibe sem veszik.

Legközelebb megint a nagyváradai kereskedelmi és iparkamara lépett sorompóba az önálló vámterület mellett. Lel-

kes üdvözetet küldött a fővárosához s egyuttal kimondotta azt is, hogy fölkeri Bihar-megye és Nagy-Várad törvényhatóságát, küldjenek feliratot a kormányhoz, az országgyűléshez, hogy *tegyenek meg sürgősen minden intézkedést az önálló vámterület életbeléptetésére.*

Rendkívül érdekes az a megokolás, melylyel a nagyváradai iparkamara ezt a határozatát kíséri. Megindokolja a kamara tüzetesen, hogy *kisiparunk az óriási osztrák ipar hatása alatt teljesen elsorvadott, gyáripárunk pedig még olyan iparágakban sem tudott felvirágozni, melyeknek előfeltételei nálunk jobban megvannak, mint Ausztriában.* Mi a közös vámterület keretében, Ausztriának megizmosodott nagy ipara és nagy tőkéje mellett semmi egyebek nem lehetünk a mi nagy tőke-szegénységünkben, mint ipari fogyasztói és vásárlói. Kifejti, hogy daczára annak az óriási erőfeszítésnek, melyet a kormány és a megmozdult társadalom együttesen kifejtettek, az eredmény sajnálatosan csekély s annak a néhány új gyárnak a fennállása is, melyet az új idők és új felfogás megteremtettek, a vámközösség keretében nagyon kevés értékű.

Ugy is van! Mert a magyar gyáros, mikor már meginduló vállatába a tőkéjét befektette, annyira légyengült pénzügyileg, hogy vevőinek nem, vagy csak igen korlátozott összegben hitelezhet. A kereskedők tehát kénytelenek a tőkeszegény, hitelezni nem tudó magyar gyárostól az osztrákhhoz, a mi zsirunkon felhízott osztrákhhoz fordulni, ki nagyobb összegű és hosszabb lejáratu kölcsönöket adhat nekik, mint a honi gyáros. Természetesen, mi nem követelhetjük a kereskedőktől, hogy készpénzen hazafiságból magyar portékát vásároljon, mikor nincsen készpénze. Természetes, mert mi kontóznunk nála, ő kénytelen miattunk kontóznia az osztráknál.

Az is igaz, hogy most a legtöbb osztrák és magyar gyár közös kártelbe állott s óriásilag felszűfolt árakkal, közérővel koppasztja a közönséget, de ki tudja,

ha felbomlik a barátság, nem lépnek-e az osztrákok a keletkezett magyar gyárak ellen lenyomott árakkal buktató kártelbe? Az üvegyárak megbuktatása ilyen uton tanusítja, hogy iparvállalataink felett mindaddig ott lebeg a Damokles kardja, míg az önálló vámterülettel és különbözeti tarifákkal a magyar termelőknek segítségükre nem jövünk.

A váradai kamara elismeri, hogy a magyar buzára egy olyan vámmentes fogyasztási terület, a minő Ausztria, igen nagy előny, de megjegyzi, hogy Ausztria a vámsorompó felállítását után is rá volna utalva a mi gabnánkra. Igen, mert közelsége miatt a mi gabnánk mindig olcsóbb lenne neki, mint a messziről szállított és nagy szállítási költséggel terhelt idegen. De ha Ausztria nagy vámokkal sújtaná a mi gabnánkat, akkor is tudnánk mi annak piacot teremteni, ha más országok áruinak kedvezményeket nyujtanánk. Nem valószínű azonban, hogy az osztrákok az önálló vámterület életbeléptetésével a fejüket teljesen elveszitenék s a piac elvesztés és ipari pangás átmeneti fájdalmait önmagukra még azzal is megnehezítsék, hogy *csupán bosszúból* az olcsóbban kapott magyar gabna helyett drágább idegent vásárolnának. Figyelembe veendő az is, hogy az önálló vámterület életbeléptetésével az alakuló új gyárak munkásai a magyar buzának belföldi fogyasztását tetemesen megnövelnék; továbbá a felendült gyáripár kedvező hatása arra készítené a földmives osztályt, hogy a szertelen buzatermeléssel rellahyva, len, kender és más fontos ipari növények termelésére térjen át. Azután önálló vámterület esetén a magyar ipart nem kellene, mint valami tropikus növényt, az üvegházban folyton nagy költséggel deldelgetni s az iparvállalatok mostani támogatására fordított tekintélyes összeget fordíthatnák ekkor a mezőgazdaság emelésére s ezzel a termelési költségeket, földadót annyira le lehetne szállítani, hogy mezőgazdaságunk a világkereskedelem-

BARTA JENŐ

női divat- és vászonáruháza

MISKOLCZ, Széchenyi-utca 96.

December hó 31-éig

nagy karácsonyi vásárt rendez.

Ez alkalommal a legdivatosabb és a legjobb minőségű divat- és vászonárak kerülnek eladás alá u. m.:

Jó mosó Barchendek mtrje	16	krtól	1 finom téli kendő	1:80	krtól
Divatos kelmék	22	"	Jó mosó Cretonok	16	"
Finom női posztó	35	"	Futó szőnyegek	25	"
Angol kelmék	50	"	1 finom Chachmer paplan	3:40	"
1 vég finom vászon 23 mtr	3:80	"	Női ing esipkével	55	"
6 szem kávé teríték	1:20	"	Himzett alsóalj	1:50	"
6 gyönyörű batist zsebkendő	65	"	stb. stb.		

Tessék karácsonyi árjegyzéket kérni.

ben észlelhető árhanyatlással bátran szembe nézhetne. Kifejti és kimutatja a kamara, hogy *Ausztriában a mezőgazdaság mindig intenzívebb lesz*; a csehek már több mint egy évtizede bojkottálják a magyar lisztet és búzát, s a magyar nyersterményeknek az osztrák piacra való bevitelét mindenféle álürüggyel igyekeznek lehetetlenné tenni. A derék váradi kamara tételről-tételre kimutatja a közös vámterület káros voltát s levonja végül azt a következtetést, hogy az az óriási áldozat, mit Ausztria iparának hozunk, nem áll arányban azzal az egyáltalán nem pótolhatlan kedvezményekkel, hogy a magyar nyersterményeknek Ausztriában kétes értékű és hova tovább, mind jobban csökkenő piacot biztosítunk.

Üdvözljük a váradi kamarát hazafias határozatáért és reméljük, hogy a miskolci sem marad a többiek mögött. Annál inkább nem, mert tudomásunk szerint a mi kamaránkban is nagy többséget képeznek az önálló vámterület barátai.

Vidéki községeink.

Enyhén köszöntött be bár, de mégis itt a tél. Itt van élvezeteivel, gondjaival, követelményeivel, és nyomorával egyaránt. Nemsokára majd lesznek bő mennyiségben hópelyhek is; gazdag és szegény egyaránt szobájába huzódik, amaz, hogy körülményeihez képest kellemes téli szezont teremtsen, emez, hogy kimerült erejét visszaszerezze és a természet várva-várt rügyfakadásakor ismét terhes munkához fogjon.

Nem akarom a jobb módúak tisztos szórakozását megzavarni, — távol legyen tőlem — de azt még sem tehetem, hogy a népbárátok figyelmét ez utóbbi osztályra, a szegényebb osztályra, fel ne hívjam, mert ezekenél a tél sok esetben igazán a test és lélek pusztulása is egyszermind. De lássuk hogyan köszönt be, milyen is nálunk a tél?

Látjuk: átlag szűk szobáik falai alacsonyok, padlózata 80%-ának, különösen a magyar községekben hiányzik, pótolni van hivatva a nyirkos, nedves anyaföld, mely nagyobb gondozást szintén csak egy részénél nyer. Ez különben így van egész éven át. — A tél kezdetén aztán a féltettebb házi-eszközök, sőt talán — mert a mi, aránylag műveltebb megyénkben is divatozik még — a házi asszonynak egy-két kedveltebb tyukja is bekerül az amugy is zsúfolt szobába. Ablakait földdel vagy zsákokba mért fővénnyel zárják el a hidegtől, hogy jobban gazdálkodhassanak a drága fűteni valóval; a naponkinti szellőztetés is elmarad ugyanezen hasznossági szempontból. Az étkezés is gyengébb; hiába, nálunk még mindig szomorú törvény, hogy a ki keveset dolgozik, kevesebbet is egyék. S minthogy legtöbbnyire szobában vannak, a lábellen nem egy helyen fölösleges, akár csak nyáron, különösen a kis porontyoknál, kik szabad levegőt sokszor egész télen át sem élveznek. A szellőzetlen szoba megdohosult és párával telt levegőjét napról-napra, estéről-estére jó sógorok, komák és szomszédok erős pipafüstje fűszerezi, hogy a szoba levegője éjre még nyomasztóbb, még fojtóbb legyen.

A vig pipafüst, vagy egyéb esti foglalkozás közt kezdetüket veszik aztán a lidérczek és egyéb szörnyalakok meséi, közben komikus elemként, sikamlós, trágár dolgok a kicsinyek okulására, lelki épülésére. Így szüli a tél a nép közt azokat a félelmes nyavalyákat; közben aztán felnőtt és a gyermek ki-ki szalad, ha tovább nem, az udvarra, nem is sejtve azt, hogy minden lépése egy-egy lépés a sirba; beszélnek a felnőttek, hallgatják a gyermekek, így lesznek már zsenge korukban férgezett lilimok; a szoba bűzös levegőjével nemcsak testükbe, de lelkükbe is beszívják a mérget.

Ilyen a téli falusi élet általános képe. Boldogok, kik kivételek, de tekintsen körül az emberbarát és szomoruan tapasztalhatja, hogy csakugyan így van. Hiába, ilyen a szegény, a tudatlan nép! Tudatlan? De honnan is tudja? Kitél tanuljon? Töletek, ti jobbmódúak, műveltebbek és okosabbak!

Első sorban is a nép hivatottabb nevelőitől: a lelkészekről és néptanítóktól, kik igen sok községben nemcsak a nép nevelői, de orvos hiányában, vagy e mellett, a nép doktorai is lehetnek. — Községeink még eléggé patriarkálisak; a nép meghallgatja a a jó tanácsot, különösen meghallgatja tőlük; áldozatok jó szóval, hisz szívéhez, életéhez leközelebb álltok. De hathattok másképp is. Azt a kárt, a mit a még mindig hiányos és gyarló népiskolai tanterv az egészségnek majdnem teljes mellőzésével tesz, helyrehozhatjátok legalább némileg, ha könyvtárakba — minők ma már a legtöbb községben vannak — a vallásos és szépirodalmi művek mellett világosabb, értelmesebb egészségügyi könyveket is szereztek, a nép különösen hisz a nyomtatott betűben és ha a könyv hasznos, hiszékenysége nagy javára szolgálhat. De meg lehetetlen-e egyáltalában vasárnapokon ily nemű felolvasásokat tartani az iskolateremben, mi már tudommal egy-két községben meg is történt és a külföldön: Ausztriában, Svajcban, általános! Bizonyára nem lehetetlen, csak akarni kell. Hová vezethetne, mily kiszámíthatatlan jó eredményeket szülhetne az ilyesmi népiünk művelődése és felvilágosodása terén. Így gondoskodhatnátok a felnőttekről; a fiatal nemzedékre nézve pedig már úgy is kezelekedtek a fegyver. — Hisz egyesülni törekedtek — hogy egyéb áldásos vívmány mellett az egészségügyi előadásokat is nagyobb mérvben fogantossítsátok. Sokat lehet tenni jó szóval és észszel ebben a tekintetben, igazán annyit, mint pénzzel.

De a lelkészek és tanítók mellett ott van még mindig a községnek egy kis intelligensebb eleme is; ők is sokat tehetnek ama szép neveléstani elvnek, hogy ép testben ép lélek lakozik. A nép gyermekei közül az értelmesebbnek adott felvilágosítás és oktatás, miként az Ur szava hat a legalsóbb rétegekig. Példaképpül állhatnak a városok idevonatkozó rendszabályai is. Ámbár ti ezekkel nem dolgoztok — ezt jól tudom — de azért már nálunk is törvényben állhatna vagy ha úgyis törvény, nagyobb mérvben fogantossítandó, hogy az újonnan épült házak legalább normalis magasságuk legyenek. Fél méterrel magasabb, vagy alacsonyabb — földből, vagy téglából — ez nem oly nehezen valósítható. Hisz sok helyt inkább a szokás, az átkozott divat szüli az

alacsony szobákat és kicsiny ablakokat, mintsem a szegénység, a nyomor. Megyei és községi hatóságok, vegyétek figyelembe a jövőre nézve, amit mondom! Tán mégis lehetséges ily törvények fogantossítása. Ha maholnap kötelező vagyon- és állatbiztosítás is lesz — mi megyénkre nézve különösen áldásos lenne — úgy miért nem lehetne az emberi egészség biztosítása érdekében is az egészségügyi oktatások mellett, idegvágó szigorú rendszabályokat is hozni. Addig, míg a nép saját tudatában és meggyőződésében nem bírja az egészségügyi főbb elveket, hiába lesz minden óvintézkedések a veszélyes nyavalyák idején, mert rendszabályaitok, melyek a hivatalos papíron tündökölnék, hajótörést szenvednek az érdekeltek családi körében. Rendszabálynak és oktatásnak itt együtt kell haladnia, hogy a nép ne csak törvényt lásson, hanem lássa annak hasznos és szükséges voltát is.

A költségelőirányzat.

— Városi közgyűlés. —

Első nap.

Miskolc város háztartásáról szóló költségelőirányzatot csütörtökön, e hó 22-én délután 3 órakor vette tárgyalás alá a közgyűlés. A városatyák erre a nagy fontosságú gyűlésre úgy közepes számmal jelentek meg. Ámde azok, a kik ott voltak, nagyon élénk érdeklődést tanúsítottak a szőnyegre került tárgy iránt.

Az idő nagyon komor volt. A szakadó eső oly sötét árnyat vetett a tanácsterembe, hogy alig lehetett látni. A villanylámpákat megakarták gyújtani, de az bizony nem sikerült. Nem volt áram. Éppen azért sötét borongás szállta meg a lelkeket. A közgyűlés kezdetén némán ült mindenki a maga helyén. Csak *Kőrös* Kálmán főpénztárnok szava hallatszott, a ki a költségvetés egyes pontjait olvasta siri csendben.

Porcs János volt az első, a ki a homályban szólni merészelt. Azt a kérdést intézte a polgármesterhez, hogy mi történik a régi kórházhelyiséggel, miután onnan a betegek immár kivándoroltak?

A kérdés nagyon fogas volt. Nem rég ugyanis úgy intézkedett a közgyűlés, hogy azt a helyiséget a rendőrség foglalja el. Ámde *Soltész* Nagy Kálmán polgármester úgy vélekedett, hogy azt az értékes helyet kár volna a rendőrségnek elfoglalni, majd csak találnak valami más célt, melynek érdekében az épületet használni lehet. De hogy mi legyen az a más cél, azt a pénzügyi szakbizottságra bízta a közgyűlés.

A míg a közgyűlés e fölött a nehéz kérdés fölött gondolkozott, egyszerre csak kigyultak a villamos lámpák s tündéri fényt vett körül bennünket. Ugy éreztük magunkat, mintha csak újjászülettünk volna. A villanyáram megérkezésével bezzeg megindult a beszédáram is. Alig volt vége-hossza a temérdek felszólalásnak. Egymást érték az okos és böcs tanácsok, melyeket a városatyák az előjáróság tagjainak osztogattak. Voltak érdekes és heves viták, a mint az alább következő sorokból kitűnni fog.

A kutyák ellen.

A kutyák elleni hadjáratot *Sugár* Ignác indította meg a bevétel 45-ik tételénél, mely az ebadóról szól. Szóló kegyetlen hangon

kikelt azon anomália ellen, hogy itt Miskolc közterein és nyilvános helyiségekben szabadon, szájkosár nélkül járnak-kelnek a kutyák. Kívánja, hogy az ebeket csak is szájkosárral bocsássák a közhelyekre. E végből új szabályrendelet készítését hozza javaslatba (Általános helyeslés).

Sugár Ignác mellett *Hercz* Sándor kontározott erősen, a ki a megbotránkozás hangján említette, hogy vendéglőkben, kávéházakban alig fér el az ember a kutyáktól. Szabályrendelet tiltja, hogy a kutyákat nyilvános helyekre vinni nem szabad, kérdi tehát a főkapitányt, hogy ennek a szabályrendeletnek miért nem szereznek érvényt?

Soltész Nagy Kálmán polgármester Sugár Ignácznak válaszul kijelenti, hogy az ebtartásról szóló szabályrendeletet a vármegye alkotta, az érvényes ma Miskolc városában is. (Felkiáltások: Csináljunk magunk.) Ha a közgyűlés külön szabályrendeletet kíván alkotni, akkor ezzel a rendőri szakbizottságot bizzuk meg (Helyeslés).

Lukács Béla főkapitány előadja, hogy az ebek garázdálkodásáról még eddig hozzápanasz nem érkezett; egyébiránt sürgős feladatának fogja tekinteni, hogy a szabályrendeletnek érvény szereztessek. (Helyeslés.)

Tűzkárbiztosítás.

A kiadási rovat 2-ik tételénél *Papp* Lajos azt kérdezi, vajjon az épületek tűzkár elleni biztosításánál milyen az eljárás? Ő azt óhajtana, ha a tűzkárbiztosítást árverés útján eszközölné a város.

Soltész Nagy Kálmán polgármester azt feleli, hogy árverés útján sehol sem eszközlik a tűzkárbiztosítást.

Porcs János a felszólaló megnyugtatóra kijelenti, hogy a tűzkárbiztosítás terén nem volna célszerű az árverés, mert olyan biztosító intézet adhatná a legelőnyösebb ajánlatot, a mely tűzkár esetén fizetni nem képes.

Hercz Sándor: Engedelmet kérek. Én olyan biztosító társaságot Magyarországon nem ismerek, a melyik nem fizet. Tessék megnevezni.

Porcs János: Ott volt ezelőtt a Tisza biztosító társaság.

Dr. *Gencsi* Soma azt kívánja, hogy az előjárás ebben a kérdésben nagy körültekintéssel járjon el.

A városi szőlőtelep.

Porcs János a városi szőlőtelep tételénél hatásos beszédében fejtegette azokat a javaslatokat, melyeket lapunk legutóbbi számában megírt cikkében fölvetett.

Katona József a fölhozott javaslatokat kellőképpen méltányolja. Ő azonban a helyett, hogy a város a határokon területeket ültessen be s azokat eladja, azt javasolja, hogy a város inkább ingyen ojtványt adjon a szegény szőlőbirtokosnak.

Mezey Pál szintén elismeréssel adózik *Porcs* János javaslata iránt, ahoz még csak abbelei óhaját csatolja, hogy a város telepén munkásokat neveljenek, a kik azután mint szakképzett vinczellérek működjenek a szőlőkultúra terén.

Soltész Nagy Kálmán polgármester előadja, hogy a fölvetett javaslatok megvalósítása érdekében nem szükséges a szőlőtelep jövedelmét felhasználni, iesz arra más alapunk. Ő a szőlőkultúra érdekében már eddig is értekezletet akart összehívni. A most elhangzott felszólalások még inkább arra serkentik, hogy az értekezletet mielőbb összehívja. (Helyeslés.)

A tisztviselők fizetésemelése.

Dr. *Kürsch* Jakab úgy látja, hogy a pénzügyi bizottság és tanács több tisztviselőnek a fizetését személyi pótlék címen emelni óhajtja. Van azonban egy tisztviselő, a ki a tanács tagja s a kinek fizetése a vele egyrangú tisztviselők fizetéséhez képest nagyon csekély. Ez a számvevő, a ki a fizetésjavításra ajánlott tisztviselők között nem szerepel. Pedig a számvevő az, a kinek a város emelkedésével teendői is folyton szaporod-

tak. Nem kíván fizetésének emelésére fixösszegű javaslatot tenni, csak azt óhajtja, hogy fizetése a vele egyrangú tisztviselők fizetésével egyenlő legyen.

Soltész Nagy Kálmán polgármester úgy látja, hogy minden gyűlésen kikapnak egy-egy tisztviselőt fizetésének javítása céljából. Ez igen kellemetlen. Nem vonja kétségbe, hogy a számvevő megérdemli a fizetésjavítást; de ő említhetne öt olyan tisztviselőt is, a ki képzettségénél fogva több fizetést érdemelne. A számvevő más uton kap kárpótlást. Azért indítványozza, hogy hadd maradjon a dolog függőben (Helyeslés). A pénztári tisztviselők mellett — folytatja a polgármester — az adóvégrehajtók is folyamodtak fizetésjavításért. A pénzügyi szakbizottság azonban csak Kalmár Ferencz végrehajtó részére javasol fizetésjavítást, mivel ő már régen szolgál.

Kozma Elek: Egyenlő mértékkel kell mérnünk. Mindenki teljesíti a maga kötelességét; adjunk tehát mindeniknek.

Dr. *Gencsi* Samu helyesli a polgármester álláspontját. Ha minden közgyűlésen egy-egy tisztviselő megnyer egy befolyásos képviselőt, biztos a fizetésemelés. A javaslat ellen nehéz és kellemetlen szólni, mert az illető tisztviselő görbe szemmel néz az ellenszóló képviselőre. Szóló azt hiszi, hogy az előjárás legjobban tudja, ki szolgál rá a fizetésemelésre.

A rendőr-altisztek fizetésemelése.

A rendőraltiszték az iránt folyamodnak, hogy az őrmester fizetése 1000 koronára, a szakaszvezetőké 900 koronára, a tizedeseké 800 koronára emeltessék.

Soltész Nagy Kálmán polgármester a fizetésemelést nem javasolja, mert akkor a többi is jön.

Lukács Béla főkapitány a fizetésemelést melegen ajánlja. Ha már csillaggal emelünk valakit, különböztessük meg őt a közrendőrtől a fizetéssel is. Ezt kívánja a tekintély és a fegyelem fentartása. Ma a káplárok annyi fizetésük van, mint a régi közembereknek. S ha a káplár emennek parancsol, ez azt mondja: Mivel vagy különb? Annyi a fizetésed, mint az enyém!

Soltész N. Kálmán polgármester: Azt a közembert, a ki így beszél, azonnal el kell csapni!

Kozma Elek bármennyire becsüli is a polgármester sokoldalú, minden téren való tevékenységét, de mégis azt hiszi, hogy a rendőrség dolgait jobban tudja a főkapitány, mint a polgármester. A rendőrség ténykedésért a főkapitány felelős. A fizetésemelést elfogadja.

Sugár Ignác elfogadja a főkapitány javaslatait, mert az az óhaja, hogy városunkban jól fegyelmezett rendőrség legyen, a mit pedig csak tisztességes fizetéssel lehet elérni. Ne csak czímet és jelleget adjunk, hanem megfelelő fizetést is. Ezzel kapcsolatban felemlíti, hogy a rendőrség részére nyugdíj-alap létesíttessék.

Bizony Ákos: A rendőrség államosítása már küszöbön van. Éppen azért a város óvakodott a rendőrség fizetésének emelésétől, mert a fölemelt fizetés öss. egével kell majd a városnak az állami rendőrség fenntartásához járulni. Hogy az őrmesternek és szakaszvezetőknek a fizetését javítják, azt helyesli, de a káplároknak nem; mert azok a szervezeti szabályok értelmében nem léteznek. Nyugdíj-intézetéről meg ne is beszéljünk.

Dr. *Kürsch* Jakab: Kérem, azok a káplárok léteznek s a mennyiben léteznek, meg kell nekik adni a fizetésemelést (Helyeslés).

A rendőrbiztosok fizetésjavítása.

Dr. *Gencsi* Samu előadja, hogy Takó Sándor rendőrbiztos mily nagy felelősséggel és fáradsággal járó hivatal visel. Kéri részére a személyi pótlékok a most folyó évre is megadatni.

Soltész N. Kálmán polgármester felemlíti, hogy Takó Sándor és Farkas József rend-

őrbiztosok a jövő évre személyi pótlékban részesülnek s ezzel eddigi szolgálataik jutalmazva lesznek. Egyébiránt ha az urak úgy akarják... (Felkiáltások: Akarjuk! Helyes!)

A rendőrbiztosok egyenruhája.

A kiadás 83 ik tételénél *Doma* István a rendőrbiztosok egyenruhája ügyében tesz javaslatot. Ő maga volt tanúja, hogy a polgári ruhába öltözött rendőrbiztosnak nincs meg a kellő tekintélye.

Soltész Nagy Kálmán polgármester úgy látja, hogy a rendőrtisztviselők egyenruházata iránt való indítvány népszerűvé kezd lenni a lapokban is. Sokan azért sürgetik ezt, hogy a város nekik ruhát csináltasson. Hagyjuk függőben ezt a dolgot a jövő szervezeti szabályok megkésztésére. Addig talán megéri a dolog.

Az utcai világítás.

A kiadás 113-ik tételénél, a hol az utcai lámpákról van szó, mindenki már előre biztosra vette, hogy *Papp* Lajos felszólal. Fel is szólalt és elmondta, hogy a világítás terén Miskolc a legmagasabb nivóra emelkedett. Hiába van — ugymond — gázunk és villanyunk, a város utcáin egyiptomi sötétség uralkodik. Javasolja, hogy a külvárosban 300 lámpa világítson.

Csorba József felemlíti, hogy a Jókai-utcán csak két petroleum-lámpa ég s az ott uralkodó sötétségnek tulajdonítható, hogy ott legközelebb este 5 órakor rablás történt.

Soltész Nagy Kálmán polgármester kijelenti, hogy a lámpák számát folytonosan szaporítják, de nem petroleumlámpával, a mint azt *Papp* Lajos kívánja.

A színház kérvénye.

A miskolci színház részvénytársaság kérvénye, melyben a város által nyújtott 2400 korona segélyt 8000 koronára fölemeltetni kéri, a kiadás 126. tételével került tanácskozás alá.

A pénzügyi szakbizottság azt javasolja, hogy a jövő 1901. évben 4000 korona, az azután következő két évben pedig 8000 korona segélyt szavazzon meg a közgyűlés.

Ebben a tárgyban nagyon élénk és érdekes vita fejlődött ki.

A vitát dr. *Gencsi* Samu vezette be. A színház — mondja szóló — ha valamikor majd a terhektől megszabadult, Miskolc város tulajdonába jut. A részvénytársaság azonban igyekezett azt annyira megterhelni, hogy csak a jó isten tudja, mikor lesz a városé. Piripócsan sem jó már az a színház (Ellenmondás. Felkiáltások: Ohó! Egészen jó az! Csak az előadások rosszak! A közönség távol marad a színháztól. Miért?.. (Felkiáltások: Mert nincs pénz! Mert nincs jó előadás!) Mikor népelőadás van, tele van a színház. Ha színházba nem járunk, hová megyünk? (Egy hang: Alsózni!) Elég szegény, hogy arra hivatkozunk, hogy „alsózni” megyünk. Igen, „alsóznak” nálunk titkon, az ajtókat bezárva, a hol ezeket vesztitnek. Hivatkozik Kassára és több vidéki városra, a hol nagy anyagi támogatásban részesíti a város a színházat. Miskolcra a színházra 8000 koronát költeni nem pazarlás, ez a kultrális célokra hozott kevés áldozat. Éppen ezért a részvénytársaság kérvényét elfogadásra ajánlja. (Helyeslés).

Kozma Elek a színház részvénytársaság kérvényét meggondolatlanságuk tartja, a melynek előtte szóló is beugrott. Ha hire megy, hogy Miskolc közönsége nem képes a színház fenntartani, az nem valami hitegő dolog lesz reánk nézve. Miskolc városánál jobb színházlátogató közönség nincs az országban. Az intelligencia azonban elszokott a színháztól. Miért? Azért, mert nem lehet páholyt kapni. Minden páholy 1 frt 76 krért ki van bérelve — kettő kivételével. Intelligens ember csak páholyba szeret menni. Ha nem kap páholyt, nem megy a színházba. Most tehát az a cél, hogy a közönség a pótdadó segélyével olcsóbban járjon a színházba. A színházgató nem

képes jó erőket szerződnetni. Szóló a radikális kúra embere, ezt hangoztatta sokszor, de nem hallgatták meg . . .

Dr. *Gencsi Samu*: Azt helyesen tették . . . (Derűltség.)

Kozma Elek: Az intendaturában van a hiba. Az az óhaja, hogy a részvénytársaság maga alakítson egy intendaturát, a mely a szerződéseket is megköti. A míg ezeket meg nem kísérlik, a míg minden utat-módot meg nem kísérlnek a helyzet javítására, addig ő egy fillért sem szavaz meg. (Helyeslés.)

Friedman Gyula a *Kozma* álláspontját fogadja el. Ő úgy látja, hogy a mikor népeledés van, vagy vendégművészek szerepelnek, mindig tele van a színház. Azt mondják, tejlődő város vagyunk. Az a fejlődés, hogy a fejünk fölött drótokat húznak.

Soltész N. Kálmán polgármester: Az is fejlődés!

Friedman Gyula: A város lakosai véres verejtekkel keresik kenyerüket. A régi, jó-módu mesteremberek elszegényedtek, nap-számok lettek a vasutnál. Ő tehát ebből a keservesen szerzett pótdoból a színházra áldozni nem hajlandó.

Bizony Ákos úgy látja, hogy a vita nem a kellő mederben folyik. A szegény mesteremberek helyzetén, akár megszavazzák a segélyt, akár nem, most nem segíthetünk. Az a kérdés: akar-e Miskolc város áldozni kulturális célokra vagy nem? Ő nem hiszi, hogy volna ebben a teremben csak egy is, a ki ne kívánna áldozni. Most már az a kérdés, van-e szüksége erre a színháznak? Tagadhatatlan, hogy a színházak a vidéken mindent szomorú anyagi viszonyok között élnek. Ma egyetlen valamire való színház sem élhet szubvenzió nélkül. Ennek pedig több oka van. Az igények a főváros közelségénél fogva nagyon növekedtek. Olyan társulatokat, melyek ezelőtt 30 évvel jók voltak, ma nem lehetne ide behozni, mert tojással dobálnák meg. Ezelőtt a dráma kellett, ma nem kell dráma, hanem ének és látványosság. A színészeknek is nem annyi ma a fizetésük, mint volt azelőtt. Hangsúlyozzák, hogy emeljék a helyárakat. Ezt nem tartja helyesnek. Mert mit tapasztalunk? Rendes előadás alkalmával üres a színház, népeledés alkalmával pedig telve van. Ha tehát felemeljük a helyárakat, a színház még üresebb lesz. A létező bajon másként segíteni nem lehet, mint akként, hogy vagy a város vegye át a színházat, vagy pedig szubvenzióval lássa el. A színház átvételét ma még nem javasolja. A városal szemben nagyobb igényekkel lépnek föl. Rossz a kövezet, rossz a világítás, de mindeneknél rosszabb volna a színház, mely örökös bünbakja lenne a sajtónak és a közönségnek. Nincs tehát más út, mint a szubvenzió megadása, melyet ő szívesen megszavaz. (Helyeslés.)

Horváth Lajos csak röviden akar a tárgyhöz szólni, miután az idő már igen előrehaladt. (Felkiáltások: Csak tessék! Rá-érünk!) A kérdés igen egyszerű. Eddig 1200 forint adott a város a színháznak. Most ehhez az összeghez még 2800 forintot kérnek. A ki anyagi oldalát tekinti a dolognak, miután nem produktív kiadás, nem szavazza meg. De a ki a szellemi oldalát tekinti, az megszavazza. Én — mondja szóló — nem szoktam könnyen megszavazni a kiadási-tételeket; de miután tudom, hogy a színház részvénytársaság a kért segély nélkül beadja a kulcsot, azt megszavazza. (Helyeslés.)

Dr. *Sugár Gyula* szerint a kérvény elől kitérnünk nem lehet. A színház azonban nemcsak Miskolc város kulturájának áll szolgálatában, hanem az egész vidék köz-művelődési érdekeit mozditja elő; ezért méltányosnak tartaná, ha a segélyösszegnek a felét Borsodvármegye közönsége viselné. (Helyeslés.)

Katona József a közgyűlést nem tartja illetékesnek arra, hogy ebben a tárgyban határozzon, miután az a tárgysorozatban napirendre kitzve nem volt (Ellenmondások).

Soltész Nagy Kálmán polgármester: A fölött, hogy valamely tárgy ide tartozik-e vagy nem, örködni az én kötelességem. Legyen nyugodt a képviselő ur a tekintetben, hogy ebben a tárgyban most dönteni joga van a közgyűlésnek. Kíván még valaki e tárgyhöz szólni? (Nem kívánunk) No akkor szavazatra bocsájtom a kérdést. Álljanak fel azok, a kik a segélyt megszavazzák. (Felállnak 25-en.) Most álljanak föl azok, a kik nem szavazzák meg (Felállnak 27-en.)

A közgyűlés tehát két szótöbbséggel elvetette a színház kérvényét, a mi bizony nem valami nagy dicsőségére szolgál városunknak.

— Második nap. —

Az idő előrehaladása folytán a költségvetés folytatolagos tárgyalása tegnap délután ment végbe. A közgyűlésen alig volt jelen 20 városatyja s már 4 órára a költségvetés minden újabb felszólalás nélkül le is tárgyalatott s elfogadtatott.

A közgyűlés ezután *Vörösmarty Mihály*, a lánglelkű költőnek emelendő ércszózára 300 koronát, *Gondos Károly* városi kocsisnak, ki 25 év óta állott a város szolgálatában, 200 korona kegydíjat szavazott meg. Végül megengedte a közgyűlés a katonaságnak, hogy a Sajón uszó-fürdőt létesíthessen. Ezzel a közgyűlés véget ért.

UJDONSÁGOK.

— **A miskolci őselet.** Megemlékeztünk már arról, hogy Miskolcra, a rendezőpálya építési munkálatai közben a földások egy, 8000 évig a föld alatt rejtőzött mammutmaradványt találtak és ennek az agyarái olyan arányúak, amilyenben hasonlókat eddigé semmiféle ásatás napfényre nem hozott. A londoni világhírű muzeumban is csak két méter és 70 cm. hosszú mammut agyár van. A miskolci ritka lelet mállani kezd s hogy ettől megóvják, hig enyvoldattal szárítani kezdték. Mint illetékes szakértőket megkérdezték dr. *Daday Jenő* és dr. *Wartha Vincze* egyetemi tanárokat, kik azt ajánlották, hogy vas közé öntött gipszburokkal és pólyával kell a kiemelés prozesszusát végrehajtani. Ez a burok és pólya már nagyban készül a m. á. v. műhelyében *Csasznék* műöntő vezetése alatt s már a jövő héten el is készül s így a csodás lelet teljes épségében és nagyságában el lesz helyezve az ref. régi főgimnázium épületében lévő muzeumban, ahol a nagy közönség megfogja tekinthetni is. Tegnapelőtt még három 5—6 kilogram súlyu mammut-fogat s hatalmas állkapocs-csontot, több kőeszközt, kagylókat és csigákat is találtak. A kutatás továbbra is folyik.

— **Katonai hírek.** *Pokorny Herman* altábornagy, parancsnoklő tábornok s kassai hadtestparancsnok a jövő hét folyamán Miskolcra jön az itteni katonai csapatok inspicziálása végett. — *Bittner Vilmos* altábornagyhadosztály-parancsnok kedden tér vissza több heti szabadságidejéről.

— **Magas kitüntetés érte** *Soltész Nagy Béla* konstantinápolyi nagy követségi attaché, *Soltész Nagy Albert*, pártunk érdemes alelnökének fényes tehetségű fiát. Ugyanis ő felsége a Szultán az *Osman-rend* harmadik osztályával tüntette ki. A kitüntetéshez, mely méltó jutalma kiváló tehetségének és eredményes munkálkodásának, őszintén gratulálunk.

— **Főgondnoki installáció.** A sályi ev. ref. egyházi főgondnokává legutóbb *Bottlik István* földbirtokos választott meg. Az új főgondnokot tegnap nagy ünnepélyességgel iktatták be új hivatalába.

— **Tanári kinevezések.** A kultuszminister *Fetés István* túróc-szentmártoni állami felső ker. iskolai tanárt a miskolci felső ker. iskola magyar nyelv és irodalom tanárává nevezte ki. — *Szekeres János* polgáriskolai segéd tanár rendes tanárrá léptetett elő.

— **Halálozás** *Lacey Lajos* polgártársunk csütörtökön este, életének 51. évében szív-szélhűdés következtében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Serház-utcai gyászszobából. Nyugodjék békével!

— **Halálozás.** Őszinte részvétellel értesülünk, hogy *Kosztik Ferencz*, a vármegye buzgó és szorgalmas hivatalnokja hosszas szenvedés után, életének 31-ik évében elhunyt. A megboldogult földi maradványa f. hó 24 én d. u. 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint, Tóth-utca 13. számú gyászszobából a Szent-Anna temetőbe örök nyugalomra tétni. Az engesztelő szentmise a meghalt lelke üdvéért f. hó 26-án reggel fél 8 órakor fog a Szent-Anna templomban az egek urának bemutatatni,

— **Eljegyzés.** *Babik József* eljegyezte Heő-Csabáról *Czepek Anna* kisasszonyt.

— **Házi estély.** A miskolci kereskedők és kereskedő-ifjak egylete holnap, vasárnap este 8 1/2 órakor a Seper-szálló nagytermében hangversenyyel egybekötött házi-estélyt rendez. Belépti-díj: 1 korona. A műsor a következő: 1. „Rhapsodia“ Liszt Ferencztől, zongorán előadja: *Weisz Irma* k. a. 2. „A haldokló mellett“ Tompa Mihálytól, szavalja *Feldman Mór* ur. 3. Tréfás monológ, előadja: *Ferenczy Károly* ur, a miskolci színház tagja. 4. „Barcarolla“ Feskatrió, előadják: hegedűn: *Weisz Irma* k. a. gordonkán: *Láng Ottó* ur, zongorán: *Müller Ottó* ur, a miskolci színház karmestere. 5. „Kuplák“ éneklő *Ferenczy Károly* ur.

— **Öngyilkosság.** A századvég legdivatossabb és leghőbortosabb betegsége gyötörhette *Merkli Béla* miskolci fiatal kereskedő-segédet, ki tegnapelőtt reggel önkezével vetett véget ifju életének, melyet még alig ismert; mellbe lötte magát. A szerencsétlen véget ért fiatal ember most élet-halál között lebeg a kórházban, ahol gondosan ápolják.

— **Köszönet.** *Idb. Nagy Péterné urnó* a miskolci iparos ifjusági önképző, olvasó- és közművelődési-egylet könyvtára részére 5 kötet könyvet adományozott, mely szives adományért ezuton mond hálás köszönetet az egylet elnöksége. Vajha ezen szép cselekedet mentől több követőre találja.

— **Megölte a feleségét és önmagát.** Véres családi tragédia színhelye volt a borsodmegyei Csány község e hó 19-én, a hol egy fiatal férj egy évi házasság után szeremféltésből megfojtotta ifju feleségét, azután önmagát oltá ki. Kovács István — jómódu parasztgazda hírében állott Csányon és régebb idő óta szerette *Kiss Miska* leányát. A leányról erősen tartotta magát a hír, hogy a falu kovácsával folytat viszonyt. Kovács István a mende-mondára mit sem adván, feleségül vette a leányt. A mézesnapok elmúltak és Kovács István homloka mindig borosabb lett. A boldog családi fészek gyakori perpatvarok tanyájává változott át és a fiatal házaspár otthonából a meleg családias élet végkép kivészelt. Kovács István, a ki imadásig szerette feleségét, miután meggyőződést szerzett róla, hogy a faluban keringő hírek nem mende-mondák, hanem komoly alappal bírnak, rettenetes dologra határozta el magát, amit szerdán reggelre végre is hajtott. Megfojtotta fiatal, alig 18 éves feleségét és aztán édes anyja sirján önmagát lötte agyon. Kedden este ismét czivakodás volt a fiatal pár között és pedig azon czivakodtak, hogy a szíletendő gyermek — mit az asszony várandó állapotba volt — mi névre kereszteltetik. — Ha fia lesz, nem

Pistára kereszteljük. mert azt mondja, hogy nem a kendé a gyerek — évelődött a fiatal asszony az urával. Hogy mi történt azután a házastársak között, azt megmagyarázza az a rémeset, mely ennek a czivódásnak lön a következménye. Szerdán reggel Kovács István színéből kikelve, elment a nagybátyjához és azon lakonikus kijelentést tette, hogy:

— „Csenditessen a feleségemnek, mert megfojtottam, az ajtót rázártam, és a kulcsot a kutba dobtam, engem pedig nem látnak többé.“

Ezzel otthagya a nagybátyját és egyenesen a temetőnek tartott és az édes anyja sírján agyonlőtte magát. A halálra rémült ember azt se tudta, a gyilkos után szaladjon-e, vagy a lakásra menve meggyőződjék az imént hallott borzalmas szavak valóságáról? Mindjárt fellármázta a falut és többed-magával Kovács István lakására ment, ott az ajtót zárva találták, a mint feltörték és a szobába behatoltak, borzasztó látvány tárult eléjük. A szép fiatal asszony megfojtva, élettelenül terült el a földön. Rögtön a gyilkos keresésére indultak s azt meg is találták csakhamar a temetőben — holtan.

— **Elítelt mérnök.** Most harmadéve történt, hogy Ungár Mór miskolci mérnök éjjel egy zsufolt vasuti kocsiiban utazott, s mivel szeretett volna egy keveset aludni, felkérte a kalauzt Barck Ármint, hogy egy nem dohányzó részére fentartott szakaszt adjon neki. A kalauz azonban nem teljesítette a mérnök ur kívánságát, mire szóvalásba elegyedtek s a mérnök ur a kalauzt arculütötte, a kit természetesen a kalauz a *balassa-gyarmati* kir. törvényszéknél feljelentett. A törvényszék hatóság ellen való erőszakért a vádlottat *három hónapi fogságra ítélte*, a budapesti kir. itélőtábla azonban a büntetést *két hétre* szállította le. Ezen ítéletet hagyta helyben a kuria is, hol ez úgy a napokban került tárgyalás alá.

— **Elgázolás.** Borosovits János derék polgártársunkat és ács mestert súlyos baleset érte. A mint egy társával Heő-Csabáról hazafelé jött, egy gyorsan vágató kocsit elütötte, minek következtében ballába eltört. Most lakásán ápolják.

— **A farkas.** A talián Verga egyik legujabb hatalmas alkotása viseli e czímet. Egy veszedelmes szerelmes asszonyról szól, ki magas és sovány, telt keblű, mint a barna asszonyok mind, aki már nem volt fiatal, de akinek vérében a Vulkan tűze égett, a gyehenna szomjas, olthatatlan lángolása. Sápadt volt ez az asszony, mintha a malária kerülgetné, de a sápadt arczon két csodálatosan nagy szem szénfekete, üdék és mohók, pirosvak voltak ajkai, mintha mindent elakart volna velük nyelni. És ennek az asszonynak perzselő tekintete megakadt egy csinos, deli legényen, akit csak úgy tudott magának megkeríteni, hogy a lányát hozzá adta feleségül. És ez a szerelmes nagyszony megcsalta saját leányát. Perzselő tekintetének hatalmas emberi bűnével magához lánczolta vejét, de égető szomja nem lelt enyhét a bűns ölekezésben. Egy napon a gyenge férfi saját gyalázatától megriadva, menekülni igyekezett és hogy minden kötelék megsemmisüljön, megölte anyósát — a *nőstény farkast*. Nem új ez a téma, csak annyiban, hogy a nagy talián hatalmas tolla alatt a sötét színek marnak, égetnek és nem vesztették el eredetiségük tiszta románczát. Hasonló történetekre gyakran akadunk, az életben. A nőstény farkas igaz, érdekesebb. Ime itt a himek körül. *Tacsók* Imre napszámos együtt élt fiával és menyével. Az életerős após szeméi legutóbb saját menyén akadt meg, és vad ösztöne minden áron meg akarta keríteni magának. Az asszony észrevette apósa bűns szándékát, de nem mert szólni férjének, restelte előtte az ocsmányságot bevallani. Az após azonban tágitani nem akart, s ennek méltó bünhődésében részesült. A menyecske ugyanis tegnap reggel mellbe szurta az állatbőrbe bujtatott apóst, mert merényletet akart

ellene elkövetni. Sebe életveszélyes. A vizsgálatot megindították.

— **Egy új kalendárium.** Mikor tíz egynéhány évvel ezelőtt megjelent az első Almanach, mindenki elesodálkozott. Hát így is lehet kalendáriumot csinálni? Egy pár esztendő mulva aztán megjelent a Kincses Kalendárium. — Nini, hát még ez! — S most már a harmadik érdekes fajtája indul meg a kalendáriumnak. Egy darab könyvbe fűzött Amerika ez, mely az Üllői-úti Révay-féle könyvesházból indul országgá, hogy tarka papirosba fűzve hirmondója legyen az időnek és annak, a mi a legközelebb elmúlt időkben történt az irodalom mezéjén. A naptári rész után nagybecsű szépirodalmi cikkek következnek, a magyar tárczairás atyamesterétől, Porzótól (Ágai Adolf) egy hosszabb tárcza, egy elmés, finom kis rajz szegény Pap Danieltől, alighanem legutolsó munkája ennek a legfranciább eszű, finom lélekrajzoló magyarnak. Van benne cikik Brandestől. (Mit olvasunk?), a nagyhirű, tavaly nálunk járt eszthetikustól. Azon felül egész sereg elbeszélés, kis szindarab, kedves, humoros történetek, például arról, hogy magyarosítottak meg egy németet. Jókai művei. Kép és cikik szól a párisi Jókai-kiállításról: Szomaházy István magyarázza humorosan Eötvös Károly művészetét, a kinek arcképe is van a kötetben, s egy levele, mely a magyar észnek és stílusnak egyaránt remeke. A szórakoztató cikkek után pedig ott van az újabb magyar irodalom jelesebb termékeinek bibliographiája, mindjárt a rendelő lapokkal megspékelve. Az embernek csak a nevét kell leírni, s özönléni fog házába a sok szebbnél-szebb, jobbnál-jobb könyv, a nemzeti szellem e csöndes letéteményesei, a magyar ész, magyar műveltség terjesztői. Azt hisszük, nem lesz Magyarországon ember, a ki egy párnak alá ne kanyarítaná a nevét. Még a szegény ember is könnyen hozzá jut a maga kívánt könyvéhez, kis hávf részletfűzés révén. S a mi megint nagyon érdekes, a kiadó czég (Révai Testvérek, Budapest, VIII. Üllői-ut 18.) ingyen küldi meg a 172 oldalas nagy kötetet, vevőinek s a magyar irodalom barátainak.

— **Dunky fivérek** es. és kir. udvari fényképészek városháztér 5. sz. (a kapu bejárat alatt) állandó képkéállítás.

x **Uj-Diósgyőrben** az országot mentén 751. számú **ház 1000 korona évi jövedelemmel**, szabad kézből **eladó.** Értekezhetni a kiadó hivatalban. 3-5.

Kiadó bolt. Városháztér 5. szám alatt, egy szép portálos bolt 1901. márczius 1-ig **olcsón azonnal kiadó.**

x **A legízesebb asztali víz,** a „Kristál y“ Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos által ajánlva van.

BUDAPEST SZÁLLÓ

ujjonan épült

Földszinti Étterme

táncmulatságokra,

lakodalmakra,

estélyekre, gyűlésekre

==== olcsón kiadó! ====

Színház, művészet.

* * „Az aranyasszony“ Schönthan és Koppel Elföld német szerzők verses darabja, mely „Die goldene Eva“ czímen már az összes német színpadokon sikeresen végig vonult, hozzánk is elkerült, s szerdán került színre először. Méltán dicséret illeti Csóka Sándort, hogy e szép művet megismertette velünk. A színházat félig megtöltő közönség elismerő tetszéssel fogadta a kedves, poetikus darabot, mely telve van ötletes helyzetekkel, szebbnél szebb idylikus jelenetekkel. Szinte jól esik a szívnek és léleknek, a midőn az ember ily szép tartalmu és pompás nyelvezetű

darabot végig néz. A darab meséje röviden ez: Egy kóbor lovag (*Breznay*) betéved az aranyasszony házába, hol Borbála, az aranyasszony régi hű cselédje (*Keresztessi A.*) megvendégeli őt. Javában falatozik, midőn betoppan régi jó czimborája, gróf Gerleváry (*Csiky*), egy elzüllött magyar nemes, kit Áron zsidó öltöztetett bársonyba, selyembe, hogy valami jó parthiet csinálhasson s belőle ő is hasznot huzzon. A lovag rábeszéli Gerleváryt, hogy kérje mg Éva kezét, ki minden bizonynyal igent mond, mert nagyravágyó asszony s mindenáron előkelő uri hölgy szeretne lenni. Péter (*Ernyei*), ki ötvös-legény Éva asszony műhelyében s szerelmes a szép özvegybe, mindent elkövet, hogy Gerleváryt megzavarja szerelmi vallomásaiban, a miért Éva elakarja üzni a háztól, de Péter oly szépen tud lelkére beszélni az asszonynak, hogy nemcsak hogy nem üzi el, hanem szerelemre gerjed Péter iránt, kit már különben is kedvelt, s a harmadik felvonásban, midőn Gerleváry ütött-kopott rongyos ruhában jelenik meg Évánál, mert Áron leszedte róla a szép bársony mentét, Éva belátja mily oktanul cselekedett, hogy elfogadta Gerleváryt, ki csak azért vette volna el feleségül mert gazdag, — boldogan omlik Péter karjai közé.

A szereplők közül különösen *Szarvassy Ilonka* excellált, ki a czim szerepet játszotta. Élvezet volt nézni, mint juttatja érvényre szép tehetségét e nehéz szerepben. Csupa elevenség, — csupa tűz velt játéka. *Keresztessi Amália* nehézkes volt a nem neki való szerepben. *Abonyi* herczig kis suszterinas volt. *Breznay* kitűnő alakítást nyújtott, nagyszerűen ábrázolta az örökké kalandvágyó lovagot. *Csiky* pedig megmutatta, hogy nemcsak mint drámai hős, hanem mint kedélyes bonvivánt is mennyire érvényesül. Igazi kabinet alak volt Gerleváry-ja. *Ernyei* is jól indult hálás szerepében, de később igen hideg volt és nagyon komoly. Több elevenséget kérünk. *Mészáros* kis szerepét is ügyesen játszotta. A diszletek és jelmezek nem voltak megfelelőek.

CSARNOK.

Regina kisasszony.

Irta: *Elek Zoltán.*

A merre a Sajóra járnak, van egy keskeny, kis rendezetlen utcácska. „Pacsirköz“-nek hívják. Igaz, hogy szalmafödélű kis házak vannak mindkét oldalán, de mégis kedves képet nyújt. Talán azért, hogy nyári időben erre járnak a leányok a Sajóra fürdőni, vagy azért, hogy az öreg Krémer eczetgyárának kéménye folytonosan pöfökeli sűrű, fojtó füstjét? Sokan az előbbiért s kevesen az utóbbiért kedvelik ez utcát.

Krémer Regina, az eczetgyár tulajdonos kedves és szép leánya, a „Pacsirköz“-re hajló terebélyes akácza alatt szokott estenként üldögélni. Fején nagy karimája s vörös szalaggal diszitett szalma kalap van, mig idomait könnyű, nyári batiszt ruha fedi be.

... Szép szálás legény volt Bodó Gyuri segédjegyző. Szikrát szóró szemével le tudta bilincselni a kit meglátott. Regina is szemé elé került, szíve tüzet fogott — s megszerette.

Ezért üldögélt Regina a nagy akácza alatt s ezért szerette Gyuri a Pacsirközt!

Ez időben a Krémer szomszéd üzlete nagyon jói mert és csakhamar tekintélyes, vagyonos ember lett belőle.

Egyetlen leányára rárakta volna minden vagyonát, rakásra vásárolta részére a sok aranyeműt, csinálta a sok selyem és bársony ruhát, de a leány örömét mindezekkel nem tudta megszerzeni. Merengő, elzárkózott s szótlán lett a leány. Atyja, ha komolyságának okát kérdezte, mindannyiszor kitérő választ kapott. Egyetlen szórakozó helye az akácfa alatt volt, mert odadőlt a Pacsirközre. Olvasott, vagy himzett a fa alatt s elnézegette, mint hajlonganak a parti fűvek a szellő lágy érintésére s elhallgatta a madarak éneklését.

Gubányiné asszony hozta meg a hirt.

Kint járt a mezőn, elbarangolt egészen a boldvai pusztá határáig madártojást szedni a Sajó szélén levő fűzesben.

És mit látott?!

Regina kisasszony a Boldva partján sétált Bodóval. Virágokat szedtek és pajkosan mosolyogtak egymás szemébe.

A jó paraszt szomszédok oda magyarázták a dolgot, hogy mégis nem volna talán rossz az, ha az öreg zsidó által összekuporgatott fillérek keresztény emberhez jutnának, s élénk figyelemmel lesték a dolog további fejlődését.

— Hej! komám uram — mondá az egyik szomszéd a másiknak, midőn vasárnap délután kiültek a kapu elé, — nem látott még olyan esküvőt az az idő barnított templom ott a város közepén, mint a milyen a Krémer szomszéd leányáé lesz Bodó Gyurival.

— Igaz volna az a hír, amit beszélnek?

— Igaz a' koma, szóról-szóra!

... A Sajó partján ez alatt sirva zugtak a jegenyék ...

... Egy új róla járta be a kis várost, Hogy kicsinálta, azt nem tudta senki, de rövid idő alatt már az arató leányok is dalolták szélteben-hosszában:

— „Szép Reginát Bodó Gyuri szerette! ...

* * *

A Krémer házában vig napra virradtak. A mama örömmel kereste fel leányát szokott helyén az akácfa alatt.

Regina bársony szempillái tágra nyitak, midőn a kedves papa Roseblüth Adolf urat — ki gyapju- és terménykereskedő — bemutatta neki.

— Csak aztán vidám arcot csinálj leányom! — sugá a kedélyes apa a leánya fülébe.

Regina arca elhalványult, midőn a Rosenblüth család tőről metszett ivadékát látta s egész testében megrázkódott, midőn atyja finoman tudatára adta Dolfi jelenlegi látogatásának célját.

Rosenblüth Adolf figyelmesen megvizsgált mindent. Megnézte a ló- és ökör istállót, eczetgyári berendezést és a kis boltot, megtekintette a nagy széles gyümölcsös kertet és az eczetraktárt. Jegyzőkönyvében hamarosan egy kis számítást csinált s örömmel jelentette ki, hogy Regina kisasszony nagyon megnyerte izlését s ezennel megkéri kezét.

A kis városban gyorsan terjed el a hír, hogy a szép Reginát megkérte a gazdag Rosenblüth Mór m—i kereskedő fia.

A lakodalom napja elérkezett. Sokan gyűltek egybe a Krémer bácsi házához.

— Ez a legszebb napja életemnek! — mondá a boldog apa, midőn a vőlegény leszállt a kocsiról.

— Hol van a menyasszonyom? — kérde a vőlegény, midőn a szalonba bevezették.

— Azonnal itt lesz! — válaszolá az öreg.

Telt az idő, a menyasszony csak nem jött. Vártak tovább. Óra óra után mult. Már-már türelmetlen kezdett lenni a vendégség is, midőn nagy szaladozás, kiabálás hallatszik be az udvarról.

— Mi baj? — kérde megrémülve a kilépő Krémer, s látja, hogy hü élete párja ajultan esik le a földre.

— Zálikám! ... Zálikám! ... — sikoltva borul feleségére.

A zajra a vendégek is kicsődülnek s emelgetni kezdik az öregeket.

— Hát kérem alássan — kezdé beszédét egy bozontos haju paraszt gyerek, — csak azért jöttem, hogy láttam a Regina kisasszonyt a Sajó felé szaladni, hát utána szaladtam én is, hogy hova megy, hát láttam, hogy ott a jegenye fánál, a hol fürdeni szoktunk, csak nekiszalad a Sajónak és belé ugrik. Nem láttam tovább kérem alássan, — mert elnyelte a víz!

— A Sajó partján tovább is sirva zugtak a jegenyék.

Orvosi tekintélyek által kibróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csúz, reuma, ischiás stb. ellen

Hatása meglepő, amennyiben gyakran még a legidültebb köszvény- és csúzfájdalmakat is már néhányszori bedörzsölnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 kor. 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDLER GYULA

gyógyszerész, S. A. Ujhely.

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszerárakban, Király-utca 12 és az Egger-féle „Nádor gyógyszerárakban, Váci-körút 17.

Miskolcson: Balog József, Baruch Gyula, Kellner Sándor, Szabó Béla és Rácz Jenő gyógyszerárakban. 2-10

Az 1895. évi párizsi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntette.

Számtalan elismerő és köszönő levél. — Bannulus gyógyszeráraknak.

730 sz. Vh. 1900. Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbíróság 1900. évi Sp. II. 132/3. számú végzése következtében Dr. Moskovics Jenő ügyvéd által képviselt I. Magyar gazdasági gépgyár r. t. javára Czeizler Bertalan ellen 193 kor. 44 fill. és jár. erejéig foganatósított kielégi tési végrehajtás útján lefoglalt és 750 koronára becsült gépek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az edelényi kir. jbiróság V. 139/4. 1900. számú végzése folytán 193 kor. 44 fill. tökekövetelés, ennek 1899. évi december hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 63 kor. biróilag már megállapított költségek erejéig alperesnél Sajó-

Kazán leendő eszközzésére 1900. évi december hó 1. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi. LX. t. cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Ezen árverés egyidejűleg Bettelheim Gyula 333 kor. 60 fill. követelés s jár. iránt is elrendeltatik.

Kelt Edelényben, 1900. évi november hó 18. napján.

Lévay Károly,
kir. jbirósági végrehajtó.

M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS

IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ETKEZŐ KOCSIBAN.

Kapható Miskolcson minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.

Képviselő Miskolc és környéke részére

Kovács Herman.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYÁRTMANY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párizsi kiállítás
az „Arany érem”-mel
kitüntetve.

KÉSZITI.

Csász. és kir. udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Lövy József fia Stanbeiger B. Kardos József
Ferencai B. Verő és Társa Gedeon András
utaknál kapható.

Butorraktár Széchenyi-utca 42., az udvarban.

Szántó Mór és Társa
üzlete mellett.

Jó és olcsó saját készítményű asztalos és kárpitos butorok
mindig készen kaphatók.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy asztalos műhelyemet a mai kor igényeinek megfelelő, szakképzett erő vezetésével

kárpitos és diszitő műhelyel

bővítettem ki.

Elvállalok szalon garnitúrák, divánok, zsölyék, ruganyos lószőr- és afrikamatraczok, diszitési munkálatok elkészítését.

Raktáron tartok nagy választékban saját gyártmányu **háló-, ebédlő- és konyha berendezéseket**, ebédlő divánokat, ottomán és egyszerű divánokat. — Átalakítok és áthuzok régi butorokat. — Megrendeléseket rajz után asztalos és kárpitos munkákra elvállalok és a legjutányosabban jótállás melletti felelősséggel készíttetem.

A midőn a n. é. közönségnek eddig belém helyezett bizalmaért köszönetemet fejezem ki, kérem abban továbbra megtartani s új vállalatomra is kiterjeszteni.

Kiváló tisztelettel

REINER DÁVID, asztalos és kárpitos.

5...12

Kivonat az árjegyzékből:

att sifon . . . . . 20 frttó
a tt ágy . . . . . 18 frttó
osdó márvány- és
tülkőre . . . . . 30 frttó
Fényezett sifon . . . 15 frttó
Fényezett ágy . . . . 9 frttó
feljebb stb. stb.

Kárpitos és asztalos
BUTOROK

részletfizetésre is

kaphatók.

Butorraktár Széchenyi-utca 42., az udvarban.

Szántó Mór és Társa
üzlete mellett.

GROSZMAN LIPÓT

Az „Arany csizmához“ címzett

magyar gyártmányu, — karlsbádi és saját készítményű

CZIPÓRAKTÁRÁBA

Miskolczon, Széchenyi-utca 123. sz. a.

(Garai J. ur divatárú üzlete mellett)

az őszi és téli idényre

megérkeztek és rendkívül nagy választékban kaphatók **férfi,**

— női és gyermek csizpők, valamint **hunya és baga-**

Előkelő összeköttetéseimmél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árukat **bámulatos olcsó árban** árusíthatom.

Általános ismert szoliditással fogva egész bizalommal kérem a n. é. közönség szives pártfogását és maradok

Chebraux és sárga-czipő kenőcsök a legjobb minőségben és legolcsóbb árban.

teljes tisztelettel
GROSZMAN LIPÓT.

Gummi sárzipők (Galuschen)
nagyon olcsó árban.

Anyáknál, kik gyermeküket szoptatják, javítja és szaporítja a tejet s ezáltal a csecsemők testsúlyban gyorsan gyarapodnak.

1...10

Heyden tápanyaga
(Tojásból előállítva.)

Legjobb emésztőszer!

Kapható
gyógyszertárakban
és drognériákban.

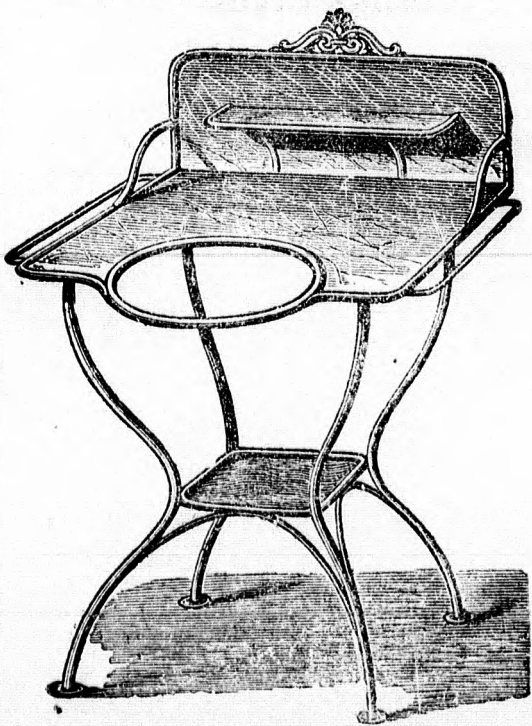
Miskolczon kapható

SZABÓ BÉLA

gyógyárú üzletében.

**Erős
étvágy-
gerjesztő
és erősítő
szer.**

Pártoljuk a honi ipart!!!

Magyar gyártmány!!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy
Miskolczon, Hunyady-utca 57. sz. a.

**vas-, fémbutor, sodrony-ágybetét,
sodronyfonat kert és sírkerítésgyárat**

rendeztünk be.

Tömör vasból készítünk összecusukható **ágyakat** matraczsal és ruganyos betéttel; húzott vasból (vasbádógból) **gyermek-ágyakat, mosdókat,** továbbá **sodrony-ágybetéteket,** sodronyfonatból **lábtörlőket,** egyszerű és diszes **kocsi üléseket, kert-, virágágy- és sírkerítéseket, ablakfonatokat** stb.

A t. **gazdálkodó közönség** figyelmét különösen felhívjuk ló-, szarvasmarha, juh- és baromfiak elzárására igen czélszerű **sodrony-kerítéseinkre,** melyeket **olcsó áron** bocsátunk rendelkezésre.

Képes árjegyzékkel és költségvetéssel készséggel szolgálunk. **Vidéki megrendelések** gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Régi, rossz karban levő vasbutorok átalakítását és javítását elvállaljuk.

Miután gyártmányaink **hazai anyagból magyar munkások** által készíttetnek s ugy kiállítás, mint jutányos ár tekintetében a külföldi gyártmányokkal kiállják a versenyt, kérjük a n. é. közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Földy Antal és Társa.

9...50

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru eladás

SZÉNÁSY, HOFFMANN és Társa

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában
Budapest, IV. ker. Bécsi-utca 4. sz. a.

Kezdődik november 15-én és tart december végéig.

A többek között a következő áruk kerülnek eladásra, u. m.:

Liberty morveillenx, tiszta selyem, több mint 150 színárnyalat, mét. 78 kr. Mosóselyem, valódi mosható, 80 cm. széles, méterje . 95 kr. és feljebb
 Mosóbársonyok, méterje 75 kr. és feljebb Taffetas, osíkos és koczkás, garant. tiszta selyem, mét. 98 kr
 Lyoni foulard japon és chinai selyem, méterje . . . 58 kr. és feljebb Fekete mintázott selyem, garant. tiszta selyem, mét. 85 kr. és feljebb

Szives figyelmébe ajánljuk maradék osztályunkat, hol blouzok, egész toilletek és juponokra alkalmas maradékok rendkívüli olcsó áron kaphatók. — A fenti szabott áruk november 15-től december végéig érvényesek. — Czégünknel a tulbecslés ki van zárva, mivel az árak minden egyes czikken számokban láthatók.

Vidékre mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

11531. sz.
 1900. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolci kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Miskolci Takarékegyesület végrehajthatónak Boros József végrehajtást szenvedett elleni 890 kor. követelés s járuléka iránti ügyében az árverést a miskolci kir. területén levő: I. a miskolci 2442. sz. tkben a. 2. r., 4221. hrsz., 32. nsz. Nyakvágó-utczában levő ház- és udvarra 2100 kor.; II. a miskolci 2442. sz. tkben a. 3. sz. 6230. hrsz. alatt foglalt Beteg-

völgyi szőlőre 472 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a fenti megjelölt ingatlan az 1901. évi január hó 30-ik napjának délelőtt 9 órájkor ezen kir. tvszék árverelő helyiségében megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is éladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1900. október hó 22-én.

A kir. tvszék, mint tkvi hatóság.

Hudák,
 kir. tvszéki bíró.

Értesítés.

A miskolcz városi szőlő-telepről a jövő év tavaszán 16 fillér ár mellett eladásra kerül mintegy 34000 darab szőlő ojtvány.

A venni szándékozó szőlő-tulajdonosokat felhívom, hogy vételi szándékukat folyó évi december hó 1-ig hivvtalomba jelentsék be.

Miskolczon, 1900. november hó 18-án.

Soltész
 polgármester.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

MISKOLCZ, VÁROSHÁZTÉR I. SZÁM (BREUER-PALOTA.)

Szenzációs olcsó árak az őszi idényre!

6 pár fegyházban kötött férfi harisnya 85 kr.

Jó mosó Barchet,
 szép minták méterje 18, 22, 30 kr.

Francia Piké Barchet,
 szintartó, mtrje 22, 28, 32 kr.

Francia mosó Flanel,
 nagy választékban valamennyi kiválóan szép mintákban, legjobb minőségben, gyönyörű kivitel.

Női ruhakelmék.

Duplaszéles Divatkelme
 méterje 25, 28, 32 kr.

Duplaszéles angol gyapju kelme
 méterje 45 kr.

120 cm. sz. Divatszövetek
 méterje 45, 62, 76 kr.

Duplaszéles Brünni női posztók
 méterje 45 kr.

120 cm. sz. Brünni gyapju nőiposztó
 (Damentuch) ez egy alkalmi vétel méterje 60-90 kr.

Angol kosztüm kelmék
 gyönyörű kivitelben mtrje 85, 1.20, 1.40 kr.

120 cm. széles fekete gyapju kelme
 méterje 56, 68, 85, 1.10 kr.

**Damaszt (kamuka) asztalkész-
 letek nagy választékban.**

Vásznak (magyar gyártmány)

1 vég 30 rőfös creas vászon 3.50

1 vég 30 rőfös magyar vászon 4.80

1 vég 30 rőfös lepedő vászon 5.20

1 vég 30 r. tiszta ezérna vászon 12.50

Fehér, csikos és mintázott

Grádli ágyneműre 1 vég 30 rőf 8.50

1 vég 30 rőfös finom Kanavász 3.50

1 vég 30 rőfös ezérna 4.50

1 vég 30 rőfös chifon 4.80

és feljebb.

Futószőnyegek,

nagyon szép kivitelben 65 cm. szé-

lességben 25, 32, 40, 50 s feljebb.

90 cm. szélesség, 52, 65, 75, 1.00

Brüsszel, Tapasztrii és nyírott szőnyegek

jó minőségben és szép mintákban.

Szobaszőnyeg,

2.80, 6.80, 9-25 frt és feljebb.

Szövet-függönyök

1 ablakra 1.60, 2.—, 3.—, 3.50

Csipkefüggönyök

100 cm. széles, méterenként 22, 28,

30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.

120 cm. széles mtrként 70, 85, 1.20

Csipkefüggönyök

egy pár (2 ablakra) 3¹/₂ méter magas

3.20, 3.80, 4.00

Saját készítményű paplanok és matraczok.

**Női, férfi és gyermek-ruha-
 neműek gyári raktára.**

**Francia pique, zefir, bafiszt és
 selyem-ingek nagy választékban.**

Fekete és színes patent gyermek harisnyák.
 20 krtól feljebb, szintartók.

Férfi vagy női meleg jáger ingek drbja 62

Férfi vagy női meleg jáger nadrág drbja 62

Gyermek Jáger öltönyök és trio ruhácskák

nagy választékban.

**Ing-blousok, miderek, keztyük, női
 és férfi nyakkendők, harisnyák,
 csipke, szalag, selyem, disz-zsinór,
 aplikáció és mindenféle szabó-
 kellékek legolcsóbb árakban kap-
 hatók.**

3 pár fegyházban kötött női harisnya 65 kr.

Legnagyobb választék! * Verseny nélkül! * Pontos kiszolgálás!

AMERIKAI ÁRUHÁZ Breuer-palota.

Vidéki rendelvények legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

14*